

ΕΤΟΣ 73ον

16 Νοεμβρίου 2025

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 46 (3781)

Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ, ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΣΩΤΗΡΙΑΣ

Στή σύνδεση τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς μας μέ τήν ἀποδοχή τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί τήν τήρηση τῶν θείων ἐντολῶν προβαίνει ὁ Πρωτοκορυφαῖος Παῦλος, στό σημερινό Ἀποστολικό ἀνάγνωσμα. Διδάσκει ὅτι καθενας πού θά ἐπικαλεστεῖ τό ὄνομα τοῦ Κυρίου, θά σωθεῖ. Γιά νά συμβεῖ ὅμως αὐτό, πρέπει νά πιστέψει στόν Χριστό, ὡς Σωτήρα καί Λυτρωτή. Καί αὐτή ἡ πίστη ἔρχεται διὰ τοῦ θείου λόγου, τόν ὁποῖο ἀναλαμβάνει ἡ Ἐκκλησία νά διδάξει διὰ τῶν διδασκάλων της. Ἀλλά δέν ἀρκεῖ μόνον αὐτό. Ἀπαιτεῖται ἡ ἀποδοχή τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, πού συνίσταται στήν τήρηση τῶν ἐντολῶν Του. Προηγεῖται, δηλαδή, ἡ ἐναλλαγή συγκεκριμένων προϋποθέσεων, πού ὁδηγοῦν στή σωτηρία.

Στό ἐπίκεντρο ἡ κάθε τοπική Ἐκκλησία

Ἀπό τή διδασκαλία αὐτή γίνεται σαφές ἡ βασική ἀποστολή τῆς Ἐκκλησίας, πού εἶναι ἡ προσφορά τοῦ θείου λόγου σέ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, ἀνεξαιρέτως, ὅλες τίς ἐποχές καί μέ ὅλους τοὺς τρόπους. Κέντρο αὐτῆς τῆς προσφορᾶς εἶναι ἡ κάθε τοπική Ἐκκλησία, Ἐνορία καί οἱ Μονές, γιά τίς ἀδελφότητες καί τοὺς προσκυνητές τους. Σέ διαφορετική περίπτωση, ἂν δηλαδή ἡ Ἐκκλησία δέν ἀνταποκρίνεται στό ὑψηλό αὐτό καθῆκον, δέν ἐκπληρώνει τήν ἀποστολή της. Ὑπέφερε μακαριστός γέροντας ὅτι, «δέν ὑπάρχει ἐλπίδα πνευματικῆς ζωῆς, ἐάν δέν ὑπάρχει λόγος τοῦ Θεοῦ. Εἶναι προτιμότερο νά ἀλλάξουμε μοναστήρι (ἢ ἐνορία) καί νά ἀναζητήσουμε κάποιον πού εἶναι ἔστω μιά ταπεινή φωνή, ἀρκεῖ νά μιλάει γιά τόν Θεόν, παρά νά καθίσωμε στό μοναστήρι αὐτό καί ἂν ἀκόμη ὑπάρχει ἀγιότης» (ιερομόναχος Αἰμίλ. Σιμωνοπετρίτης).

Στή συνέχεια, ἀπαιτεῖται ἡ ἀποδοχή τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ καί ἡ πρόσληψή του ὡς ἀνάγκη, προκειμένου ἡ πνευματική ζωή νά διατηρεῖται

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ρωμ. ι' 11 - ια' 2)

Ἡ ἀποδοχή τοῦ Θεοῦ

Ἀδελφοί, λέγει ἡ Γραφή· «Πᾶς ὁ πιστεύων ἐπὶ τῷ Θεῷ οὐ κατασχνθήσεται». Οὐ γάρ ἐστι διαστολή Ἰουδαίου τε καὶ Ἑλλήνος· ὁ γὰρ αὐτὸς Κύριος πάντων, πλουτῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν· «Πᾶς γὰρ ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται τὸ ὄνομα Κυρίου σωθήσεται». Πῶς οὖν ἐπικαλέσονται εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν; Πῶς δὲ πιστεύσουσιν οὗ οὐκ ἤκουσαν; Πῶς δὲ ἀκούσουσι χωρὶς κηρύσσοντος; Πῶς δὲ κηρύξουσιν ἂν μὴ ἀποσταλῶσι; Καθὼς γέγραπται· «Ὡς ὥραῖοι οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐαγγελιζομένων τὰ ἀγαθὰ!». Ἀλλ' οὐ πάντες ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ· Ἡσαΐας γὰρ λέγει· «Κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν;». Ἄρα ἡ πίστις ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος Θεοῦ. Ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; Μενοῦνγε «εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν». Ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραὴλ; Πρῶτος Μωϋσῆς λέγει· «Ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς». Ἡσαΐας δὲ ἀποτολμᾷ καὶ λέγει· «Εὐρέθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπερωτῶσι». Πρὸς δὲ τὸν Ἰσραὴλ λέγει· «Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα». Λέγω οὖν, μὴ ἀπόωσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; Μὴ γένοιτο· καὶ γὰρ ἐγὼ Ἰσραηλίτης εἰμί, ἐκ σπέρματος Ἀβραάμ, φυλῆς Βενιαμίν. Οὐκ ἀπόωσατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ ὃν προέγνω.

ἀκμαία καὶ ἀειθαλής. Δίδασκε μακαριστὸς Μητροπολίτης ὅτι «ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι τόσο ἀναγκαῖος γιὰ τὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου ὅσο εἶναι τὸ ψωμί γιὰ τὴ σωματικὴ του συντήρηση. “Ἄρτω μὲν σῶμα τρέφεται, λόγῳ δὲ θείῳ ψυχὴ στηρίζεται”, διδάσκει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος. Ὁ ἄρτος, “ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς”, εἶναι τόσο ἀναγκαῖος ὅσο καὶ “ὁ ἄρτος ὁ ἐπιούσιος”, μᾶλλον δὲ σὲ ὀρισμένους περιπτώσεις ὁ θεῖος Λόγος εἶναι ἀναγκαιότερος ἀπὸ τὴν ὑλικὴ τροφή».

Ἡ παιδαγωγία τῶν θείων ἐντολῶν

Τὸ ἐπόμενο καὶ καθοριστικὸ στάδιο, πού νοσηματοδοτεῖ τὴν πίστη, εἶναι ἡ τήρηση τῶν θείων ἐντολῶν. Μὲ ἀπλό, ἀλλὰ καὶ βαθύ λόγο, δίδα-σκε αὐτὴ τὴν ἀλήθεια ὁ ὁσῖος Παῖσιος ὁ Ἁγιορείτης: «Τό βρέφος, πρὶν γεννηθεῖ, εἶναι φυλαγμένο μέσα στὴν κοιλία τῆς μητέρας του. Εἶναι ὑπὸ περιορισμόν. Ὅταν γεννηθεῖ, οἱ γονεῖς τὸ βάζουν στό κρεβατάκι του, πού γύρω-γύρω ἔχει κάγκελα. Εἶναι σάν νά τὸ βάζουν σὲ μιά φυλακή.

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ἡ Γραφή λέγει: «Ὅποιος πιστεύει στόν Θεό, δέν θά ντροπιαστεῖ». Πραγματικά, δέν ὑπάρχει διάκριση ανάμεσα σέ Ἰουδαῖο καί Ἑλληνα, γιατί ὁ ἴδιος Κύριος εἶναι Κύριος ὅλων καί δίνει πλουσιοπάροχα τή χάρη του σ' ὅλους ὅσοι τόν ἐπικαλοῦνται: «Γιατί ὅποιος ἐπικαλεσθεῖ τό ὄνομα τοῦ Κυρίου θά σωθεῖ». Πῶς ὅμως θά ἐπικαλεσθοῦν ἐκεῖνον, στόν ὁποῖο δέν ἔχουν πιστέψει; Πῶς θά πιστέψουν σ' ἐκεῖνον, γιά τόν ὁποῖο δέν ἔχουν ἀκούσει; Πῶς θά ἀκούσουν γι' αὐτόν, χωρίς νά τόν κηρύξει κάποιος; Πῶς θά τόν κηρύξουν, ἂν δέν ἀποσταλοῦν κάποιοι; Ὅπως εἶπε ἡ Γραφή: «Πόσο ὠραῖα εἶναι τά πόδια ἐκείνων, πού εὐαγγελίζονται τήν εἰρήνην, πού εὐαγγελίζονται τά ἀγαθά τῆς σωτηρίας». Δέν ὑπάκουσαν ὅμως ὅλοι στό Εὐαγγέλιο, ὅπως εἶπε καί ὁ Ἡσαΐας: «Κύριε, ποιός πίστεψε σ' ὅσα ἀκούσαμε;». Ἄρα, ἡ πίστη προκαλεῖται ἀπό τό ἄκουσμα τοῦ κηρύγματος, τό ἄκουσμα προκαλεῖται ἀπό τόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Ἀναρωτιέμαι ὅμως, μήπως δέν ἄκουσαν τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου (οἱ Ἰουδαῖοι); Βεβαίως τό ἄκουσαν, ἀφοῦ «ἡ φωνή τους ἀκούστηκε σ' ὅλη τή γῆ, καί τά λόγια τους διαδόθηκαν στά πέρατα τῆς οἰκουμένης». Ἀλλά ἀναρωτιέμαι, μήπως οἱ Ἰσραηλίτες δέν κατάλαβαν; Πρῶτος ὁ Μωυσῆς λέγει ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ: «Θά σᾶς κάνω νά ζηλέσετε ἕνα ἔθνος πού δέν εἶναι ἔθνος, καί νά ἐξοργισθεῖτε γιά ἕνα ἀσύνετο ἔθνος». Ὁ Ἡσαΐας τολμᾷ καί λέγει ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ: «Αὐτοί πού δέν μέ ἀναζητοῦσαν, μέ βρῆκαν, καί φανερώθηκα σ' αὐτούς πού δέν ρωτοῦσαν γιά μένα». Πρός τόν Ἰσραηλιτικό λαό λέγει ὁ Θεός: «Ὅλη τήν ἡμέρα ἄπλωνα τά χέρια μου σ' ἕνα λαό πού δέν πίστευε καί πού ἀντιμιλοῦσε». Διερωτῶμαι, λοιπόν, μήπως ὁ Θεός ἀπέρριψε τόν λαό του; Ὁχι, βέβαια, γιατί καί ἐγώ εἶμαι Ἰσραηλῆτης, ἀπόγονος τοῦ Ἀβραάμ καί ἀπό τή φυλῇ Βενιαμίν. Δέν ἀπέρριψε ὁ Θεός τόν λαό του, τόν ὁποῖον ἐξέλεξε πρὶν ἀπό τοὺς ἄλλους λαούς.

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

Αὐτό, ὅμως, τό κάνουν ἀπό ἀγάπη, γιά τό καλό του. Μόλις ἀρχίσει νά κάνει βήματα, τό πιάνουν ἀπό τό χέρι, γιά νά μήν πέφτει. Καί, ὅταν μεγαλώσει, ὑπάρχουν οἱ νόμοι τοῦ κράτους, πού πρέπει νά τοὺς τηρεῖ. Χρειάζεται, δηλαδή, νά ὑπάρχει δέσμευση, γιατί ἡ ἀσυνδοσία καί ἡ ἀνυποταξία ὁδηγοῦν στήν καταστροφή. Ἔτσι καί οἱ ἐντολές τοῦ Θεοῦ προφυλάσσουν τοὺς ἀνθρώπους, γιά νά μήν πέφτουν. Ὁ Θεός δηλαδή, ἀπό ἀγάπη, γιά τό καλό μας, ἔδωσε τίς ἐντολές, γιά νά μᾶς βοηθήσει νά διορθωθοῦμε. Δέν εἶναι ὅτι ὁ Θεός ἔχει ἀνάγκη νά κάνουμε τό θέλημά Του· ἐμεῖς ἔχουμε ἀνάγκη νά κάνουμε τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλά αὐτό πρέπει νά τό αἰσθανθοῦμε ὡς ἀνάγκη».

Ὑπό τίς προϋποθέσεις αὐτές νοσηματοδοτεῖται ἡ πίστη καί γίνεται ὁδός σωτηρίας. Διαφορετικά, κατά τόν ἅγιο Μάξιμο τόν Ὁμολογητή,

16 Νοεμβρίου 2025: ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ
Ἦχος: πλ. β' – Ἐωθινόν: Α' – Ἀπόστολος: Ρωμ. ι' 11 - ια' 2 – Εὐαγγέλιον: Ματθ. θ' 9-13.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 23 Νοεμβρίου, Θ' Λουκᾶ.
Ἀπόστολος: Ἐφεσ. β' 14-22 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιβ' 16-21.

«εἶναι τυφλή ἡ πίστη αὐτοῦ πού δέν ἐφαρμόζει τίς προσταγές τοῦ Θεοῦ καί πού νομίζει ὅτι πιστεύει. Ἀφοῦ τά προστάγματα τοῦ Θεοῦ εἶναι φῶς, εἶναι ὀλοφάνερα σίγουρο ὅτι βρίσκεται στό σκοτάδι αὐτός πού δέν συμμορφώνεται μέ τά θεϊκά προστάγματα καί, κατά συνέπεια, φέρει ἀνούσια τό ὄνομα τοῦ χριστιανοῦ καί ψεύδεται, κάθε φορά πού θέλει νά λέγεται καί νά θεωρεῖται χριστιανός».

Ἄς προσέξουμε τόν λόγο τῶν Ἀγίων. Πρῶτοι αὐτοί ἐφαρμόζουν τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ στή ζωή τους, δείχνοντας σέ ὅλους μας τόν δρόμο καί τόν τρόπο τῆς σωτηρίας μας.

Ἀρχιμ. Ἐ. Οἰκ.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΗΜΟΥ (Α' ἐκδ., σχῆμα 14x24 ἐκατ., σελ. 104)

Ἡ *Πολιτεία τῆς Ἐρήμου* εἶναι μιά πνευματικότητα θεοκεντρική, μεταλογική, ὄντολογική καί ἐσχατολογική μέ ἅπειρες σωτηριολογικές, ἐκκλησιολογικές, ἀνθρωπολογικές καί κοσμολογικές συνέπειες. Εἶναι μιά πράξη μέ τήν ὁποία χαρίζεται ἡ ζωή, τό πλήρωμα τῆς ἀλήθειας, τῆς ἐλευθερίας καί τῆς ἀγάπης καί ὁ ἄνθρωπος νικᾷ καί μεταμορφώνει τή μοναξιά, τήν ἀλλοτρίωση, τήν ἀπόγνωση, τήν ἀπελπισία καί τόν θάνατο. Εἶναι μιά βιωμένη πνευματικότητα, πού τή χριστιανική της, ὄντολογική πληρότητα καί τελείωση ἐργάζεται καί κατευθύνει τό Πανάγιο Πνεῦμα, μέ τήν ἐλεύθερη κατάφαση καί ἀπόφαση τοῦ ἀνθρώπου.

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἀγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Αποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασίου 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος. Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ' ὅλο τόν κόσμο μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr